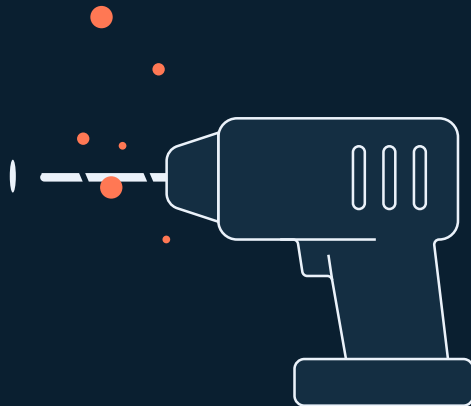

KG Hansen:

Gør kemisk risikovurdering jordnær –
så alle kan være med

Kemisk risikovurdering er lovpligtigt, men mange virksomheder er stadig i tvivl om, hvordan det kan gribes an. Hos KG Hansen, en entreprenørvirksomhed med mere end 200 medarbejdere, er det vigtigt, at de kemiske risikovurderinger kan bruges til noget ude i marken. Her deler de deres erfaringer.

For KG Hansens Anna-Grethe Callesen, arbejdsmiljøansvarlig, og Ulla Strandby, arbejdsmiljøkoordinator, var det egentlig ligetil. Kemisk risikovurdering skal give mening – på en helt konkret og lavpraktisk måde. ”Det vigtige er ikke at lave papiret, men at få folk med på det ude i marken”, som Ulla Strandby formulerer det.

Sammen har de to mangeårig erfaring med både arbejdsmiljø og kemi, så opgaven lå lige for. ”Vi har 200 medarbejdere, og det er kort sagt vores opgave at sikre, at folk har det godt, at de ikke kommer til skade, og at vi overholder reglerne”, opridser Anna-Grethe Callesen.

Sådan gjorde vi

Det første trin var at få kortlagt de produkter vi har og derefter få styr på de arbejdsprocesser der medfører en belastning. ”Vi har siddet med samtlige formænd og gennemgået alt. Hvad er jeres arbejdsprocesser? Hvilke produkter bruger I? Er der forskellige produkter, I bruger til det samme? Vi har kategoriseret det hele og fået sat det i system. For eksempel har murerne 54 produkter samlet i 19 processer”, fortæller Ulla Strandby.

En af arbejdsprocesserne, som har gennemgået en kemisk risikovurdering, er anvendelse af vinkelsliber. Det er en af de ting, KG Hansen ser som en fordel ved de nye regler. ”Hvis man for eksempel skærer med vinkelsliber, så støver det vildt meget - men der er intet datablad til. Det ændrer jo ikke på, at det er en risiko. Det giver mening, at man nu også forholder sig til sådan nogle ting”, fortæller Ulla Strandby.

I det hele taget kan det nu gøres mere praksisnært, hvilket er en central værdi for virksomheden. ”Det giver bedre mening end det gamle system. Med den kemiske risikovurdering kan man rent faktisk bruge det til noget i sit arbejde. Samtidig er det blevet simplere. Før kunne vi også have 15 arbejdspladsbrugsanvisninger til én betontype, hvor det dybest set var de samme ting, der stod. Nu kan vi i stedet samle det og lave vurderinger med udgangspunkt i vores arbejdsprocesser”, fortæller Ulla Strandby.

Alle virksomhedens risikovurderinger ligger nu i en database, hvor medarbejderne kan få adgang til dem via en intern app. At få implementeret viden fra de kemiske risikovurderinger i dagligdagen er en vedblivende opgave. Her spiller instruktion og systematik er stor rolle. ”’Kemisk risikovurdering’ lyder jo ret tungt. Vi har

prøvet at ændre fokus, når vi har instrueret”, fortæller Ulla Strandby. Instruktionen kan f.eks. foregå som en konkret øvelse, hvor medarbejderne skal lære at bruge appen ved at finde en kemisk risikovurdering inden for deres område. ”Man skal fatte sig i korthed. Og så skal det selvfølgelig være let for folk at finde det igen”, uddyber Ulla Strandby.

En gang om året kaldes samtlige formænd ind til en gennemgang af produkter og arbejdsprocesser for at sikre, at de kemiske risikovurderinger er opdaterede. Formændene har til opgave at sørge for instruktion af medarbejderne – særligt ved anvendelse af nye produkter som er særligt farlige.

KEMISK RISIKOVURDERING TRIN FOR TRIN

1

Kortlæg alle arbejdsprocesser, hvor I bruger kemiske produkter, eller hvor der udvikles farlig kemi.

2

Vurder risikoen ved hver enkelt arbejdsproces: Hvor farlig er kemien? Hvordan sker udsættelsen?

3

Vurder, om jeres medarbejdere er godt nok beskyttet, og undersøg, om I kan fjerne eller minimere risikoen.

Udfordringer og overvejelser

I arbejdet med at lave kemiske risikovurderinger har KG Hansen haft masser af overvejelser og er stødt på udfordringer undervejs. ”Vi har manglet konkrete oplysninger om, hvad der egentlig kræves. Vi har famlet og startet forfra, for vi har ikke vidst, hvad der skulle til - der er defineret syv forhold fra Arbejdstilsynets side, som skal indgå i vurderingen. Det er det. Derfor er det allersværeste at vide, om vi har gjort det godt nok. Særligt fordi vores medarbejders arbejdsdage ikke ligner hinanden. Det gør det rigtig kompliceret at gå til, når man har omskiftelige arbejdsprocesser”, fortæller Anna-Grethe Callesen.

Processen med at få gennemført kemisk risikovurdering har også resulteret i nye indsigter. ”Centralt har vi fået overblik over, hvilke produkter vi bruger, der er særligt farlige. Det betyder, at vi kan lave tydelige oversigter til hver afdeling – og vi kan kalde alle medarbejderne ind og sørge for, at de har opdateret viden. Der har også været aha-oplevelser: Vi fandt ud af, at nogle produkter var mere skadelige, end vi troede. Det har resulteret i, at vi bl.a. har fået ekstra udsug op”, fortæller Anna-Grethe Callesen.

Læs mere om trinene i den kemiske risikovurdering. Find mere på amr.dk/kemi. Her kan du også læse om andre virksomheders erfaringer.

Selvom kravet blot er, at kemisk risikovurdering udføres mindst hvert tredje år eller når der sker ændringer i processer eller anvendelse af farlig kemi, er det hos KG Hansen en årligt tilbagevendende begivenhed. ”Vi bygger videre på en proces, hvor vi altid har gjort noget lignende en gang om året, så det bliver vi ved med. Vores medarbejdere er vant til det, og når man gør det oftere, glemmer man ikke, hvad det går ud på”, fortæller Anna-Grethe Callesen.

En ting er timing, noget andet er tilgangen: ”Vi går praktisk til værks og prøver at få det ned på et niveau, hvor alle kan være med. Navnet kemisk risikovurdering kan hurtigt gøre, at man taber folk. Hold det jordnært: Hvad er det, jeg bliver udsat for? Det kan være både arbejde i højden, støv og ætsende produkter. Det giver bedre mening at se det som en gennemgang af sin arbejdsplads, og så tage det hele med – fysiske forhold, processer, produkter og substitution”, afslutter Ulla Strandby.

ARBEJDSMILJØRÅDET

BFA BYGGE & ANLÆG
Besøg os på bfa-ba.dk

TRE GODE RÅD

Til både store og små virksomheder, der skal i gang med kemisk risikovurdering, har Anna-Grethe Callesen og Ulla Strandby følgende råd:

- 1 Lav kemisk risikovurdering ofte, så man kan huske, hvad det går ud på, og det bliver en rutine.
- 2 Få det ned på et niveau, hvor alle kan være med: Tænk, hvad er mine arbejdsopgaver i løbet af en dag, og hvordan udsættes jeg for farlig kemi.
- 3 Brug opstartsmøder på alle nye projekter som en anledning til at instruere medarbejdere og at tage stilling til udsættelse for farlig kemi.

Hos KG Hansen fortsætter arbejdet med at få integreret kemisk risikovurdering i virksomheden – altid med det fokus, at det skal give mening for dem ude i marken.